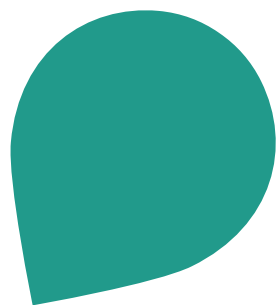
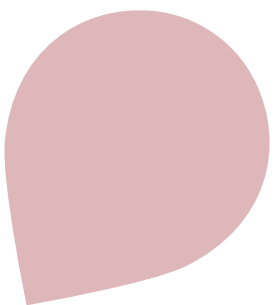
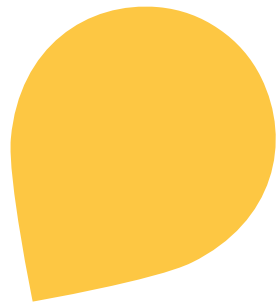
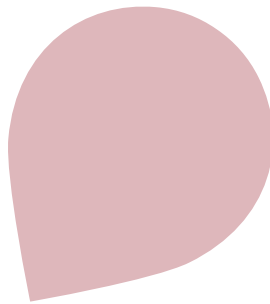
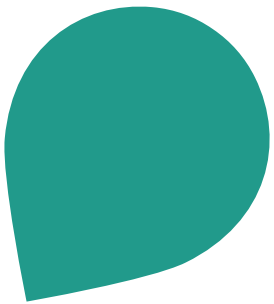

VÅRA INSATSER FÖR KONSUMENTERNA **2017**

Våra insatser för konsumenterna 2017

© Sveriges Konsumenter 2018

Foton: Shutterstock

Illustration serie s 5 Lilla Berlin

INNEHÅLL

- 4** Styrelsens berättelse
- 6** Några exempel från 2017
- 8** Livsmedel
- 10** Konsumenträttigheter
- 12** Finansiella tjänster
- 14** Digitala tjänster
- 16** Hållbar textilkonsumtion
- 19** Medlemmar och Råd & Rön

Lista över Sveriges Konsumenters samtliga uppdrag och aktiviteter finns att läsa i Annex på:
www.sverigeskonsumenter.se/vb2017

Styrelsens berättelse

Uppkopplade produkter, ohållbara investeringar, ekologisk mat, tillgängliga butiker för alla - det har varit några av de stora frågor som Sveriges Konsumenter drivit 2017. Denna verksamhetsberättelse visar på insatser och genomslag på flera viktiga områden för konsumenterna - livsmedel, finansiella tjänster, digitala tjänster, hållbar textilkonsumtion och i att stärka konsumentens rättigheter. Styrelsen vill tacka för alla insatser.

Vi är den svenska konsumentrösten. Vårt EU-arbete har varit intensivt 2017, inte minst genom vårt starka engagemang i den europeiska paraplyorganisationen BEUC. Frågorna har bland annat gällt revidering av konsumenträttigheter, integritet på internet, geoblocking, delningsekonomi, marknadskontroll, sakernas internet, antibiotika resistens. Vi bidrar både på plats i Bryssel och genom att ge kommentarer och inspel från vårt kansli i Stockholm, vilket gör oss till en inflytelserik och respekterad medlem, inte minst i förhållande till vår storlek.

I Sverige har våra kontakter med regering, riksdag och myndigheter varit omfattade. Vi har deltagit i uppvaktningar, statliga utredningar och hearingar, vi har skickat remissyttranden och underlag till riksdagsmotioner. Redan på våren startade vår uppvaktning av politiska partier för att påverka deras inriktning och fokus inför valrörelsen 2018.

2017 fick vi genomslag för våra ståndpunkter inom konsumenträttigheter, livsmedel, finansiella tjänster, digitala rättigheter och hållbar textilkonsumtion. Det handlar också om stor räckvidd för offentliga utspel och medverkan i massmedia och närvaro och aktivitet på sociala medier. Några frågor under året som vi drivit på detta sätt: EU:s regelrevidering, regeringens livsmedelsstrategi och strategi för hållbar konsumtion, orimliga avtalsvillkor på nätet, tillgänglighet i butiker, bankers miljöarbete och kemikalier i textilier. Glädjande nog finns många av våra 60 lösningar med i partiernas förslag och i ett par fall till har de till och med beslutats av riksdagen. Vi har också varit aktivt drivande, och fått utdelning, i frågor om telefonförsäljning och snabbblån.

Fair Finance Guide och Med Rätt Att Handla har varit två stora treårsprojekt som bidragit till politisk påverkan, ökad synlighet och ökad medvetenhet bland enskilda konsumenter. Dessutom har vårt tidigare projekt Stilmedveten fortsatt med utställningar i flera städer runt landet. Vi är en av 19 europeiska parter i ett stort EU-projekt om kemikalier i dagligvaror, som startade under året. Och vi har blivit mer "visuella" bland annat genom att illustrera vår ohållbara konsumtion i projektet "Det Goda Livet".

Medverkan i press, radio och TV har ökat från 750 året innan till 840 artiklar och inslag under året. Sveriges Konsumenter var med och undertecknade än 15 debattartiklar. Aktiviteterna på sociala medier har varit intensiv, särskilt på twitter och på Bertofts blogg och Gröna trädar.

Konsumentinflytande på produkt- och tjänstestandarder är sedan länge ett viktigt arbetsområde. Här har vi fortsatt att ha vi en stark ställning i den europeiska organisationen för konsumentrepresentation i standardiseringen, ANEC och vi har också arbetat vidare i vårt projekt för att samordna, rekrytera och utbilda ett 20-tal representanter till olika tekniska kommittéer.

Sveriges Konsumenters medlemsorganisationer är fundamentet som demokratiskt förankrad konsumentrörelse. Vid årets slut var vi 23 medlemmar, där Hyresgästföreningen var den senast tillkomna. Vi arbetar vidare med att få fler relevanta organisationer att ansluta sig. Under 2017 började de nya stadgarna att gälla.

2017 var det elfte hela verksamhetsåret för Råd & Rön AB som Sveriges Konsumenters helägda dotterbolag. Tidningen har utvecklats, inte minst på internet, och gett ett gott resultat. Bolaget inkluderar sedan 2011 även konsumentrådgivning till stadsdelar i Stockholms stad och andra kommuner.

I november delades Sveriges Konsumenters och Råd & Röns konsumentpris Blåslampan ut. Det gjordes av konsumentminister Per Bolund och priset gick till Småspararguiden.

Verksamhetsberättelsen visar vad Sveriges Konsumenter har gjort under 2017. Och det är mycket, särskilt med tanke på våra små ekonomiska resurser. Det dagliga arbetet drivs av en kompetent och engagerad personal. Arbetsbelastningen är hög, även om vi prioriterar hårt genom att bland annat tacka nej till allt från seminariemedverkan till utredningsplatser. Även ett 70-tal frivilligt engagerade har i högsta grad bidragit till arbetet. Detta och mycket annat visar på den stora styrka och det engagemang som finns i våra medlemsorganisationer.

I handlingsplanen till 2020 slås fast att Sveriges Konsumenter ska vara en unik, samlande kraft av och för konsumenter, som arbetar för konsumentens makt och rättigheter och en hållbar utveckling, nationellt, europeiskt och internationellt. Med tanke på de utmaningar vi konsumenter står inför kommer det att behövas. Under 2018 kommer vi att börja arbeta med en ny handlingsplan för framtidens konsumenter.

Stockholm 2018-03-13

Örjan Brinkman
Ordförande

Harriet Gillberg
Riksförbundet Hem och Samhälle
Vice Ordförande

Terese Askerstedt
Djurskyddet Sverige

Christina Axelsson
Resenärsforum

Bo Carselid
LO

Johanna Hållén
PRO

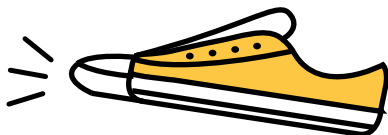
Thomas Jansson
Funktionsrätt Sverige

Marielle Juhlin
Hyresgästföreningen

Berzan Kockaya
SIOS

Blåslampan - årets konsumentpris

gick till Småspararguiden som ger konsumenter möjlighet till bättre sparande och något så ovanligt som oberoende rådgivning.

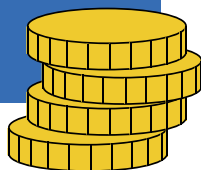

Hejdå miljöfarliga sportkläder!

I mars 2017 förbjöds sportkläder och skor som innehåller det bakteriedödande och miljöfarliga ämnet triklosan att säljas inom EU. Något som vi och många med oss jobbat för.

Sellpy skärpte sig

Efter vår kritik förtydligade Sellpy sina luddiga villkor och marknadsföring. Bra! Planeten gillar ju att fler återanvänder.

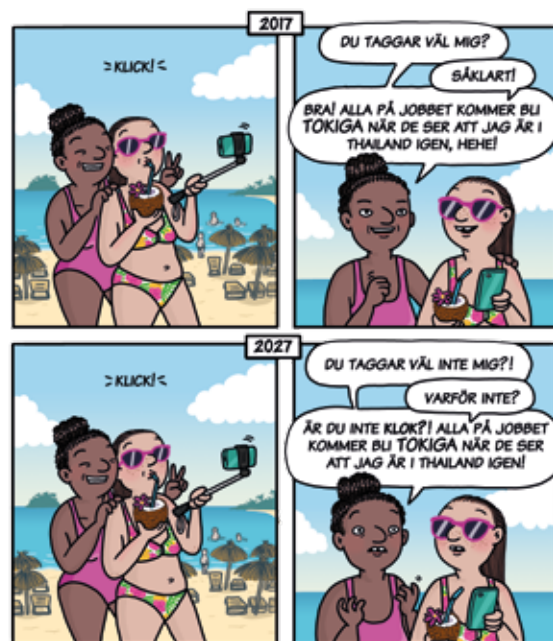
” Den självreglering som branschen vill ha är inte nog.

Sveriges Konsumenter i replik i SvD om telefonförsäljningen

39 meter. Så långa är avtalsvillkoren för tjänsten Airbnb, vilket vi uppmärksammade under almedalsveckan. Under året har vi fortsatt granska och driva på för korta, rimliga avtalsvillkor där konsumenter förstår vad de går med på.

Tråkig ton i kundtjänst? Nu finns en ny **standard för kundkontaktcenter** som vi har varit med och utvecklat. Med den kan kundbemötandet bli mycket bättre!

51 000 unika besökare har läst om textila material, hållbarhet, granskningar och tips på vår blogg Gröna trådar.

Succé i sociala medier

Vår kampanj om konsumtionens koppling till FN:s globala mål för hållbarhet delades och gillades för fullt. Mest populärt blev inlägget om flygskam.

5 heta ämnen i våra kanaler

1. Reklam till barn på onyttig mat borde förbjudas
2. Griskulningar får kortare tid med sina mammor
3. Nordeas fly(k)tt
4. Svenska bankers koppling till regnskogsskövling
5. 10 matvaror som inte innehåller det du tror

Med rätt att handla

Vårt projekt *Med rätt att handla* har med hjälp av testare på sex orter runt om i landet undersökt mobilbranschen och vad som möter dig som konsument i butik.

23

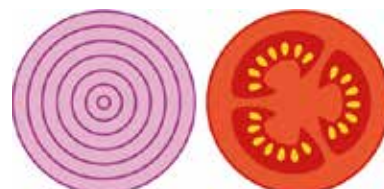
tekniska kommittéer. Under året har våra standardiseringsrepresentanter arbetat med allt från bättre förpackningar och säkrare barnartiklar till schyssta regler för online-spel.

Bakom etiketten
Alkohol behöver ingen innehållsförteckning, vilket vi kritiserade i Uppdrag Granskning.

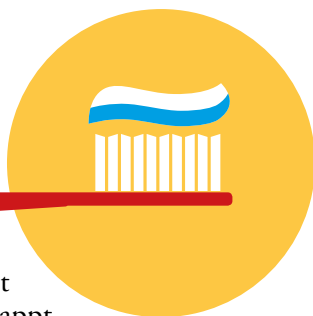
Miljösmart mat

Många vill veta hur de kan leva mer miljövänligt. Vår guide till miljösmart mat har under året slagit besöksrekord på sverigeskonsumenter.se. Fler vill att gott ska smaka verkligen gott!

Inte så vita tänder

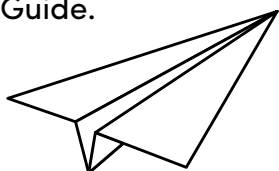
Tillsammans med vår tidning Råd & Rön anmälde vi tandkräm som påstås göra tänderna vita. Tidningens test visar att whiteningtandkräm knappt har någon effekt.

16 000

 mail

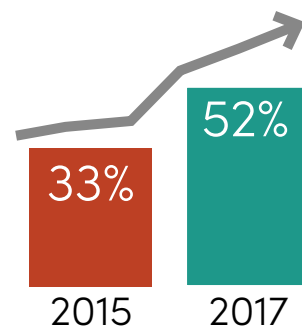
har bankerna fått från konsumenter som vill spara mer hållbart, via vårt verktyg Fair Finance Guide.

Yes, we scan!

Just nu arbetar vi med att ta fram en kemikalieapp. Genom att skanna produkter ska konsumenten få veta om de innehåller särskilt farliga kemikalier.

Appen kommer att lanseras i 13 länder i EU 2019.

Så mycket har svenska storbanker förbättrat sina hållbarhetsriktlinjer sedan Fair Finance Guide startade.

Det måste bli lätt att välja rätt i matbutiken

Vegetariskt, ekologiskt, rättvisemärkt och närproducerat får allt större plats i matbutiker, skolmatsalar och restauranger. Det är en utveckling åt rätt håll. Men det finns också stora problem med matfusk, bristande information och hög inriktning på att sälja ohälsosamma livsmedel, ofta riktat till barn. Vi kämpar för att det ska vara lätt för konsumenter att välja den hållbara, hälsosamma maten. Vi tycker också att det är en rättighet att få veta vad vi egentligen stoppar i oss.

Mer grönt på tallrikarna och mindre, men bättre, kött, är bra för klimatet, folkhälsan och djurskyddet.

Några insatser 2017

- **Hållbar jordbrukspolitik.** Vi har fortsatt arbeta för en framtid där konsumenterna äter hälsosam och hållbart producerad mat. Det har skett genom att påverka regeringens nya livsmedelsstrategi, som blev färdig under året. Sveriges Konsumenter har ingått i den dialoggrupp som landsbygdsminister Sven-Erik Bucht initierat, därefter i det Nationella Rådet för genomförandet. Tillsammans med andra organisationer har vi gjort uttalanden, anordnat utfrågning av politiker i Almedalen och gått samman i debattartiklar - bland annat har vi uppmärksammat risken för försämrat svenskt djurskydd och vikten av att inte lägga allt ansvar på konsumenterna. Vi har också genomfört en uppvaktning av riksdagens miljö- och jordbruksutskott tillsammans med vår medlemsorganisation Vi Konsumenter.
- **Försök att stoppa EU-lag om ekologiskt.** Tillsammans med Arla, Svensk Dagligvaruhandel, Svenska Kyrkan, Naturskyddsföreningen och många fler försökte vi att stoppa en ny EU-lag som skulle sätta rejäla käppar i hjulen för det ekologiska jordbruket, både i Sverige och globalt. Tyvärr gick lagen ändå igenom, bland annat för att Sverige inte hittade tillräckligt många allierade för att rösta ned förslaget.
- **Förbud mot tecknade barnfavoriter på onyttig mat.** Problemet med fetma och övervikt bland barn stod på agendan när EU:s hälsoministrar träffades under våren. Tillsammans med vår europeiska konsumentorganisation BEUC föreslog vi ett förbud av gulliga figurer på livsmedel riktade till barnfamiljer. Produkterna innehåller lite näring - men mycket socker, salt och fett. SVT uppmärksammade förslaget som blev en riktig vattendelare i sociala medier. Nästan 2000 personer i Sverige gav förslaget en tumme upp på Facebook.
- **Matvaror som inte innehåller det du tror.** Fruktoghurt med gris, Festis med färg som varit förbjuden och grönt te med rester av femton sorters bekämpningsmedel. I en artikel gav vi tio exempel på varor i matbutiken som inte alltid innehåller det du tror. Artikeln gjordes tillsammans med vår medlemsorganisation Åkta Vara och slog besöksrekord på vår hemsida med hundratusentals läsare. Aftonbladet, Blekingeposten, Tidningen Land och Matfusket uppmärksammade artikeln vilket gav oss extra mycket spridning i frågan.

”Barn kan inte skilja på reklam och underhållning. Det begriper marknadsförarna, men barns hälsa borde gå före företagsvinster. När ett av tre barn lider av fetma eller övervikt har det blivit ett av samhällets största hälsoproblem.”

Monique Goyens, generalsekreterare för BEUC

På konsumentens sida i vardagen och politiken

Luriga företag, luddiga avtal, dålig information och lagar som inte hänger med i samhällsutvecklingen. Det finns mycket som gör att konsumenten lätt hamnar i underläge. Vi arbetar för att stärka konsumentens rättigheter och möjligheter att använda sin konsumentmakt. Vi menar att en stark konsumentpolitik skyddar konsumenten och är nödvändig för att marknaden ska fungera.

En stark konsumentpolitik förbättrar människors vardag.

Några insatser 2017

- **Ökad tillgänglighet i butiker.** I vårt projekt Med rätt att handla har vi tagit fram magasinet Konsumentguiden som innehåller grundläggande konsumenträttsinformation, handledning och övningar. Den efterfrågas av såväl lokala pensionärsorganisationer som habilitering, daglig verksamhet och skolor i hela landet. Det ser vi som ett tydligt tecken på att konsumenter inte får den information som de efterfrågar. Vi har också utvecklat en checklista för kognitiv tillgänglighet i livsmedelsbutiker tillsammans med Sollentuna Funktionshinderråd och samarbetat med ICA-handlare för att öka tillgängligheten i butiken.
- **Våra metoder sprids i flera länder.** Vi ligger före många andra konsumentorganisationer med vårt fokuserade arbete på kognitiv tillgänglighet och konsumtion. Därför har vi tagit fram ett material på engelska som är riktat till konsumentrepresentanter i andra länder. Det innehåller tips på metoder för hur arbete för ökad kognitiv tillgänglighet ur ett konsumentperspektiv kan se ut.
- **Billigare telefonsamtal.** I juni 2017 genomfördes EU:s nya roamingregler som vi kämpat för. Det gör att du kan använda din mobil i ett annat EU-land utan att betala några extra avgifter, precis som om du vore hemma. Sedan roaminglagstiftningen kom på plats arbetar vi för att reducera samtalskostnaderna mellan EU:s länder, så att konsumenterna slipper dyra kostnader när de ringer över landsgränserna. Dessutom kräver vi ett högt konsumentskydd i pågående förhandlingar om de nya reglerna för integritet och elektronisk kommunikation.
- **Vår tidning Råd & Rön** guidar konsumenten i vardagens val och är en av få annonsfria, oberoende tidningar. 2017 publicerades tester av allt från robotdammsugare och bilbarnstolar till batterier och gojibär. Tidningen har 57 000 prenumeranter och under året hade webbplatsen 2,7 miljoner besök.
- **Sellpy skärper sig efter vår kritik.** Det är bra för planeten att sälja och shoppa begagnade kläder, istället för att hela tiden handla nytt. Därför är Sellpy egentligen en strålande idé: ett företag som hämtar dina begagnade kläder och försöker sälja dem - och du får en del av vinsten. Dessvärre har flera kunder känt sig lurade på grund av otydliga villkor. Vi kritiserade de luddiga villkoren, vilket gjorde att Sellpy förtydligade vad som egentligen gäller – något som bland annat SVT uppmärksammade.
- **Utveckla delningsekonomin.** Det finns allt fler möjligheter att låna och byta saker och tjänster med varandra. I den växande delningsekonomin suddas gränsen mellan konsument och producent ut, och det är inte självklart vilka rättigheter du har som konsument. Vi har under året fortsatt att arbeta för ett välavvägt konsumentskydd, både nationellt i rådsrådet för delningsekonomin och i utredningar om delningsekonomin. I EU:s omreglering av konsumentlagstiftningen arbetar vi för att digitala plattformar ska omfattas av de konsumentskyddande reglerna för att delningsekonomin bättre ska bidra till en hållbar konsumtion.
- **Konsumentvänliga standarder.** Genom 19 konsumentrepresentanter i 24 tekniska kommittéer har vi deltagit i standardiseringsarbetet på nationell, europeisk och global nivå. På europeisk nivå har vi exempelvis varit med i framtagandet av två standarder inom skönhetsbranschen som ska leda till ökat konsumentskydd i en i övrigt oreglerad bransch. På global nivå är bland annat en ny standard för kundkontaktcenter framtagen. Den ska göra kundbemötandet bättre genom att ställa krav på både uppdragsgivare och kundkontaktcenter.

”Konsumenter vill ha hållbara produkter de kan lita på oavsett om hen köper, använder eller delar.”

Sveriges Konsumenter och Råd & Rön i Aftonbladet Debatt 9 juli 2017 om vikten av att stärka reklamationsrätten

Dina sparpengar påverkar världen

Många konsument upplever att finansmarknaden är komplex, svår att överblicka och att säljmetoderna är aggressiva. Samtidigt gör klimathot och en orolig omvärld att allt fler konsumenter försöker göra medvetna val. Vi köper mer ekologiskt, försöker flyga mindre och äta mer grönt. Men när det kommer till våra sparpengar och valet av finansiella tjänster finns en lucka. Vi jobbar för att konsumenter på ett enkelt sätt ska kunna välja prisvärda och långsiktigt hållbara finansiella tjänster.

Under våren avslöjade vi att konsumenters sparpengar investeras i skövling av regnskog, vilket fick tusentals personer att mejla sin bank.

Några insatser under året

- **Svenska banker kopplade till regnskogsskövling.** Vårt projekt Fair Finance Guide granskade svenska bankers koppling till skövling av regnskog på Borneo, i samband med premiären av dokumentärfilmen The Borneo Case. Granskningen visade att alla bankerna placerar konsumenters sparpengar i företag som kopplas till problematiken. Dessutom hade ingen av bankerna agerat tillräckligt för att ställa krav på företagen. 2500 kunder mejlade sina banker med uppmaning om att ta ansvar. Tre av bankerna gick direkt ut med löften om bättring.
- **Få banker med nolltolerans mot kärnvapen.** Nobels fredspris gick i år till ICAN som jobbar för ett globalt förbud mot kärnvapen, vilket gav oss anledning att syna svenska bankers ställningstagande till investeringar i kärnvapen. Endast en storbank, Handelsbanken, samt de två mindre bankerna JAK och Ekobanken, hade nolltolerans mot att investera kunders pengar i kärnvapenbolag. Nyheten uppmärksammades i medier över hela landet. Inom kort meddelade ytterligare en bank, Länsförsäkringar, att de också införde nolltolerans vilket gav glada reaktioner från bankkunderna i våra sociala kanaler.
- **Swedbank klättrar förbi SEB inom hållbarhet.** Fair Finance Guides årliga granskning av bankernas riktlinjer för hållbarhet visade på ytterligare förbättringar. Swedbank tog över förstaplatsen från SEB som varit i topp sedan vår första granskning för fyra år sedan. Störst ökning gjorde Danske Bank men det räckte ändå inte för att ta sig bort från jumboplatsen i rankingen. Det är tydligt att konsumenttrycket ger fortsatt effekt. 6000 kunder har mejlat sin bank under året och de svenska bankerna fortsätter att skärpa sina hållbarhetsriktlinjer.
- **Skärpta regler för snabbblån.** Dyra snabbblån har bidragit till att hundratusentals konsumenter hamnat i skuldfällan. Sveriges Konsumenter har drivit på för skärpta regler enda sedan de introducerades i Sverige och senast i den utredning som lades fram 2016. Förslagen från oss och utredningen handlar bland annat om räntetak, kostnadstak och stopp för upprepade förlängningar av kreditavtal. Under året har regeringen tagit fram ett lagförslag, grundat på utredningen som skickats till Lagrådet. Avsikten är att få en ny lag beslutad 2018, vilket är mycket välkommet.
- **Finansiella ”rådgivare” borde kallas säljare.** Vi fortsatte lyfta problemet med så kallade finansiella rådgivare som lurar konsumenter att göra ofördelaktiga investeringar. Bland annat uppvaktade vi finansmarknadsminister Bolund för att diskutera lösningar på problemet, exempelvis borde ”rådgivarna” kallas för säljare för att förtydliga för konsumenten vad det handlar om. Vi deltog även i SVT:s granskning av rådgivningsföretaget Izave som lockat konsumenter med gratis bio för att sedan få dem att spara i dyra och dåliga produkter.
- **Svenska bankers koppling till folkrättsbrott.** Fair Finance Guide granskade hur svenska storbanker och AP-fonderna investerat i Lundin Petroleum som anklagas för att ha bidragit till folkrättsbrott i Sudan. Ingen av investerarna hade ställt tillräckliga krav på Lundin, men några banker var bättre än andra. Över 2000 bankkunder mejlade sina banker och uppmanade dem att sätta press på Lundin Petroleum att ta ansvar och kompensera de drabbade i Sudan.

”Det är fortfarande en stor lucka mellan vad bankerna säger och vad de gör.”

Jakob König, projektledare för Fair Finance Guide på Sveriges Konsumenter

Våra digitaliserade liv

Våra liv blir alltmer digitala när uppkopplade prylar, tjänster, verktyg och appar blir en integrerad del av vår vardag. Samtidigt som utvecklingen innebär stora möjligheter för konsumenten, kan den också innebära risker för vår personliga integritet och säkerhet. Det finns också stora grupper som inte hänger med i den snabba utvecklingen och riskerar ställas utanför delar av samhället. Vi arbetar för att alla konsumenter ska ha tillgång till användbara digitala tjänster med ett gott skydd, där de vet vad de ingått avtal om och där integriteten respekteras.

Vår undersökning visar att många konsumenter avstår köp på nätet på grund av otydliga kostnader, för långa avtalsvillkor och krångliga betalfunktioner.

Några insatser under året

- **Osäkra GPS-klockor för barn.** I en granskning gjord av vår norska systerorganisation Forbrukerrådet framkom alarmerande brister i GPS-klockor för barn. De kan exempelvis enkelt hackas av personer som vill kontakta barnet, tjuvlyssna eller ta reda på var och hur barnet rör sig. I testet ingick fyra klockor som alla finns på den svenska marknaden. Vi informerade föräldrar och återförsäljare om klockornas säkerhetsbrister och opålitliga funktioner. Konsumenter uppmanades att undvika klockorna tills problemen åtgärdats och att reklamera redan köpta produkter. Avslöjandet uppmärksammades bland annat av TV4.
- **Otrygga kunder på nätet.** E-handeln växer i ett rasande tempo och med ständig utveckling finns det stor potential att också skapa goda förutsättningar för konsumenter att känna sig trygga och nöjda. Vi frågade 1000 konsumenter om deras upplevelser av e-handel och tyvärr är det fortfarande allt för vanligt med otydliga kostnader, oskäligt långa köpvillkor och krångliga betalfunktioner som gör att kunderna känner sig otrygga och avstår från köp. Vi vill att företag utgår från *design för alla* vid utvecklingen av nya tjänster och produkter.
- **Smygreklam riktad till barn.** Dold reklam på internet har ökat, bland annat i form av betalda bloggar och inlägg i sociala medier som ser ut som privata inlägg. Barn och ungdomar är dessvärre den huvudsakliga målgruppen för denna lagvidriga men ändå svåråtkomliga marknadsföring. Problembilden är komplex och utvecklingen går mycket snabbt. Under året startade en statlig utredning för att kartlägga behovet av ändrade regler. Vi har ingått i utredningen och bland annat föreslagit nya verktyg för myndighetstillsyn, strängare straff och tydligare reklammarkeringar.
- **Ta med favoritserien på resan.** Vi har länge arbetat för att konsumenter ska kunna ta med sig sina tjänster för musik och film när de reser inom EU. Den 20 mars 2018 blir det verklighet, vilket är en stor framgång för vårt och hela den europeiska konsumentrörelsens arbete!
- **Spotify anmälda till Konsumentverket.** Avtal för tjänster på nätet ska vara skrivna på ett sådant sätt att vi kan ta till oss och förstå vad vi ingått avtal om. När vi granskade musiktjänsten Spotifys avtalsvillkor såg vi att avtalen är alldeles för långa, otydligt skrivna och i vissa fall rent oskäliga. Därför gjorde vi en anmälan av avtalsvillkoren till Konsumentverket. Spotifys tjänst har skapat fantastiska möjligheter för människor att lyssna nästan på vilken musik som helst för en förhållandevis billig peng. Men en bra tjänst bör också ha lättbegripliga, goda villkor för sina användare. Nu hoppas vi att Konsumentverket granskar detta och andra villkor och inte låter tillsynen hamna på efterkälken i detta växande problem.

”Det är stora säkerhetsbrister i hur man hanterar persondata, man skickar ofta okrypterad känslig information.”

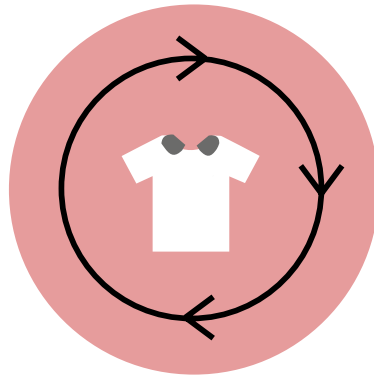
Maria Wiezell, konsumenträttsexpert på Sveriges Konsumenter, om GPS-klockor för barn i Ekot Sveriges Radio.

En hållbar guide i modedjungeln

Varje år köper vi svenskar 13 kg textil och slänger 8 kg i soptunnan, det mesta helt och rent. Många av oss reflekterar aldrig över hur mycket resurser som ligger bakom varje plagg. Miljöpåverkan är stor och människorna i textilfabrikerna arbetar ofta under förhållanden vi aldrig skulle acceptera här hemma. Genom vårt arbete på området vill Sveriges Konsumenter inspirera konsumenter, sprida kunskap och trycka på politiken för en mer hållbar textilproduktion.

31 000 personer besökte
vår utställning om hållbar
klädkonsumtion och mer än 1000
skolelever fick guidade visningar.

Några insatser under året

- **Gröna trådar lockar läsare.** Mer än 53 000 unika besökare har läst om allt från bomullskvalitet och angora, till hur man lagar ett trasigt knapphål själv. I bloggen *Gröna trådar* guidar vår textilexpert Anna-Lisa Persson läsaren genom djungeln av giftiga barnkläder, miljövänliga tyger, etiska val och ger tips på hur vi kan ta hand om våra kläder på ett bättre sätt. Årets mest lästa inlägg handlade om mode- och friluftsbanshens nya favoritmaterial lyocell och Tencel.
- **Supergillad kampanj om globala målen.** Vi gjorde en framgångsrik kampanj tillsammans med illustratören Lilla Berlin, som på ett roligt och underfundigt sätt visar hur vår konsumtion är kopplad till de globala målen för hållbar utveckling. En av de bilder som engagerade flest handlade om att sätta press på modeföretag att förbättra villkoren för arbetarna som tillverkar våra kläder. Kampanjen nådde 325 000 personer och genomfördes med stöd från Sida.
- **Förbud mot triklosan i skor och kläder.** Tillsammans med Kemikalieinspektionen har vi drivit på för att biocider i textilier ska förbjudas. Biocider dödar levande organismer och används i kläder för att minska svettlukt. Problemet är att ämnena kan vara farliga för djur och miljö, samt bidra till antibiotikaresistens. En av dessa biocider är triklosan. Sedan den första mars 2017 är det förbjudet att sälja skor och kläder som innehåller triklosan inom EU.
- **Stilmedveten på turné.** Vår uppskattade utställning om hållbar modekonsumtion – Stilmedveten - fortsatte sin turné genom Sverige med besök i Kristianstad, Västervik och Kalmar. 31 000 personer lockades till utställningen och lite mer än 1000 skolelever fick ta del av guidade visningar. Stilmedveten har hunnit besöka sex orter under den två år långa turnén. Delar av utställningen har nu tagits över av lärare och hemslöjds konsulenter som kommer att använda den i sin undervisning.

”Behöver vi verkligen
65 nya t-shirtar
varje år?”

Anna-Lisa Persson, textilexpert på Sveriges Konsumenter, i en intervju om hållbar modekonsumtion i P4 Kristianstad, Sveriges Radio.

**FÖLJ
VÅRT ARBETE
2018!**

Twitter

@SvKonsumenter

Facebook

facebook.com/sverigeskonsumenter

Webb

www.sverigeskonsumenter.se

www.fairfinanceguide.se

www.stilmedveten.se

Våra medlemsorganisationer

Arbetarnas Bildningsförbund ABF
Djurskyddet Sverige
FritidsOdlingens Riksorganisation FOR
Föreningen Äkta vara
Funktionsrätt Sverige
Hyresgästföreningen
Konsumentföreningen Medvetna Matval
Konsumentgillenas samrådsorgan
Konsumentvägledarnas förening
Landsorganisationen i Sverige LO
Medveten Konsumtion
Pensionärernas riksorganisation PRO
Resenärsforum
Reumatikerförbundet
Riksförbundet Goodgame
Riksförbundet Hem och Samhälle
Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige SIOS
SKPF Pensionärerna
SPF Seniorerna
Svenska Djurskyddsföreningen
Vi Konsumenter

Vår tidning

Sedan 2006 ger Sveriges Konsumenter ut tidningen Råd & Rön, en kommersiellt oberoende konsumenttidning och en av ytterst få tidningar utan annonser. En tidning som ger tips och råd och som förenklar vardagen. Råd & Rön utför noggranna laboratorie- och användartester på allt från dyra tvättmaskiner till mindre inköp så som hudkrämer. Tidningen har ca 57 000 prenumeranter och har 2,7 miljoner besök per år på webbplatsen www.radron.se

Sveriges Konsumenter är en oberoende ideell organisation som arbetar för ökad konsumentmakt. Vi verkar för alla konsumenters självklara rätt till skydd, inflytande och möjlighet att göra medvetna och hållbara val. Organisationen arbetar brett med konsumentfrågor, men lägger också särskilt fokus vid frågor som rör livsmedel, banktjänster, tillgänglighet, integritet på nätet och hållbar konsumtion. Bakom vår organisation står 21 medlemsorganisationer.

Vi driver frågor både nationellt, inom EU och internationellt och representerar konsumentperspektivet i ett 30-tal forum. Däribland genom aktivt medlemskap i den europeiska konsumentorganisationen BEUC, i Consumers International och standardiseringsorganet ANEC.

Vi ger ut den oberoende och reklamfria tidningen Råd & Rön och driver på uppdrag av kommuner rådgivande konsumentvägledning.

S SVERIGES
KONSUMENTER

Postadress:

Box 38001
100 64 Stockholm

Besöksadress: Hornsgatan 172, Stockholm

Telefon: +46 (0)8-674 43 00

www.sverigeskonsumenter.se

Facebook: facebook.com/sverigeskonsumenter

Twitter: @svkonsumenter